

Frågor vid webinar 20200311

Är det en förhöjd risk för gravida kvinnor och spädbarn?

Man har inte sett någon ökad risk för gravida att bli infekterade, eller att bli svårare sjuka. Däremot är det ju så att en gravid kvinnas kropp är mer belastad än vanligt vilket kan leda till t ex ökad andfåddhet och trötthet i sig. Att i det läget också få en övre eller nedre luftvägsinfektion innebär ju ytterligare en belastning. Man har inte sett att smittan skulle föras över till fostret. Barn verkar snarare få mildare symptom än vuxna och äldre.

Om man har haft svininfluensen är man då immun mot Covid-19?

Det återstår mycket att ta reda på, men i dagsläget ser vi inget som tyder på det.

Vad är ert råd till arbetsgivare att vidta för åtgärder om en anställd är smittat och har varit på arbetet och jobbat?

Att utföra riskbedömning inklusive dokumentation enligt § 11 i AFS 2018:4 Smittrisker. Informera de som exponerats, smittstäda exponerade utrymmen samt i övrigt följa de åtgärder som eventuellt den som smittspårar bedömer lämpliga.

Ni nämner att det betar sig som säsongsinfluensa men utan att berätta om att befolkningen jorden över saknar immunitet. Det är ju den pressande frågan och varför smittbegränsning behöver ske.

Ja, precis så är det. Vi tog upp att en stor del av befolkningen kommer insjukna om vi får en allmän smittspridning och därmed kommer många behöva sjukhusvård, vilket är den mest kritiska delen för samhället att klara av. Smittbegränsning kan göra att man förlänger tidsperioden folk insjuknar, kanske kan man skydda de mest utsatta under den här vintern/våren. Om förutsättningarna är mycket lyckosamma skulle man kanske kunna få fram ett vaccin till nästa säsong.

Hur ska vi som arbetsgivare hantera medarbetare med högre risk dvs som har de underliggande sjukdomarna?

Man behöver ha en dialog med var och en av dem och göra en individuell riskbedömning utifrån sjuktilstånd, arbetsuppgift och hur orolig personen är. Fråga om personen haft kontakt med sin läkare och om det finns särskilda förhållningsorder att ta hänsyn till. Finns det arbetsuppgifter där man är extra exponerad för kontakt med andra? Kan man undantas sådana arbetsuppgifter en tid, eller kanske arbeta hemifrån? Det kan bli aktuellt med sjukskrivning.

Hur länge brukar man vara sjuk?

De flesta personer som insjuknat med covid-19 har fått lindriga sjukdomssymtom (feber och hosta) och blivit friska efter ungefär två veckor. För de som blev allvarligt sjuka tog det mellan tre och sex veckor innan de var friska igen.

Folhälsomyndigheten avger nu från och med igår att man ska undvika sociala kontakter även vid milda luftvägssymptom. Ni pratar om att man ska känna sig sjuk men man kan ju ha lätta luftvägssymptom utan att känna sig sjuk. Klargör gärna där.

Det är en lite svår fråga att svara på faktiskt, upp till dig själv att avgöra egentligen. Milda luftvägssymptom kan t ex vara heshet, hosta eller halsont, även utan feber.

Ska barnen gå till skolan eller man själv till jobbet vid milda luftvägssymptom men man inte annars känner sig sjuk?

Nej, då ska man hålla sig hemma.

Om man varit i Italien, ska man stanna hemma från jobbet, även om man inte uppvisar symptom?

Många företag och skolor har gett ut egna riktlinjer, så håll utkik efter dem. Generellt sett ska man stanna hemma om man har hosta, halsont, andfåddhet med eller utan feber. Det finns inga rekommendationer från folkhälsomyndigheten att vara hemma om man inte har symptom, men att man ska vara mycket vaksam på om man får symptom och då direkt ta sig hem, gärna med en pappersnäsduk i beredskap, så man inte smittar andra vid t ex hosta eller nysning. Även utan symptom kan det vara en god idé att inte i onödan besöka äldre, eller personer med underliggande sjukdom, under en 14 dagarsperiod efter hemkomst från högriskområde, så man inte riskerar att insjukna just under besöket. Äldre och sjuka har en högre risk att utveckla allvarlig sjukdom.

Det känns som att ni kommer med information som är väl känt för alla! Kan ni bli lite mer konkreta hur vi som arbetsgivare ska agera i olika situationer?

Då arbetslivet i Sverige ser olika ut i olika branscher går det inte att ge mer generella råd än dessa:

- Riskbedöm utifrån arbetsmiljölagens krav i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Gör det dels förebyggande för att kunna göra förebyggande åtgärder och dels om smittad person vistats på arbetsplatsen, se bildspelet.
- Följ Folhälsomyndighetens rapportering om hur ni skall agera allt utifrån god handhygien, att stanna hemma när man känner sig hängig eller sjuk till att begränsa eller avstå möten/konferenser om man bedömer att dessa ger risk för smitta eller smittspridning.
- I övriga för ert företag/organisations specifika frågor så hjälper vi er gärna lokalt med rådgivning och tips. Vi kommer dock inte att ge er rekommendationer att stänga verksamhet etc då den typen av ställningstagande inte skall hanteras av oss utan av Regering och Folhälsomyndigheten så följ myndighetens rekommendationer.

Ja, och hur en arbetsgivare bör och ska agera. Resor? Möten?

Se ovan.

Hej, Vi har hört att viruset kan överleva i flera dagar på ytor, stämmer detta?

Man vet inte riktigt än, det finns studier som pekar på olika tidsrymd. Det vi vet är att vanliga rengöringsmedel eller ytdesinfektionsmedel effektivt tar död på viruset.

Vi har i vår verksamhet öppna samlingar där människor i riskgrupper (många äldre) ofta deltar. Bör vi fortsätta hålla öppet eller bör vi stänga? Vad är klokt?

Det beror lite på var man befinner sig i landet och hur smittläget ser ut där samt hur många som brukar samlas, skulle jag säga i dagsläget. Generellt finns ingen rekommendation, men vi vet att äldre har högre risk att insjukna i allvarliga symptom, så det kan vara en onödig risk att ta. Man måste göra en lokal bedömning.

Kan man få ppt?

PP-bilderna i form av en PDF finns tillgänglig på Avonovas hemsida, följ denna länk så kan du ladda ner den, <https://www.avonova.se/coronawebbinar/>

Mobiltelefoner och tangentbord, kommer virus att samlas där?

Ja, det gör de, så det är en god idé att rengöra dessa dagligdags.

Hur ska vi som arbetsgivare tänka kring större möten, åka iväg på konferenser eller dylikt?

Se ovan svar kring möten etc.

Viruset har ju tydligen smittat från djur till människa. Innebär det att människor också kan smitta djur?

Det finns inget känt om det i dagsläget.

Att vi ska rekommendera medarbetarna att vara hemma när de är sjuka börjar bli allmänt känt. Men saknar rekommendation när individer beräknas som frisk och smittfri?

Om du är frisk och inte har någon allvarlig underliggande sjukdom är det troligast att du får en mild sjukdom om du skulle smittas. Man rekommenderas stanna hemma ytterligare två dygn efter att man tillfrisknat från luftvägssymtom, för att vara smittfri.

Gravida bedöms väl inte vara i riskgruppen?

Man vet idag inte tillräckligt om exakt vilka grupper som är extra utsatta för svår infektion av det nya coronaviruset och i vilken utsträckning dessa personer är utsatta. För närvarande finns det endast begränsad information om coronavirussjukdom covid-19 och graviditet. I en studie från Wuhan rapporteras att man inte såg att gravida hade ökad risk för allvarlig sjukdom. Folkhälsomyndigheten rekommenderar att gravida kvinnor vidtar samma försiktighetsåtgärder som med alla smittsamma sjukdomar.

För gravida och nyblivna föräldrar med sina små bebisar gäller samma som vid vanlig influensa, att undvika kontakt med personer som har sjukdomssymtom, större folksamlingar till en början och att omgivningen har god handhygien och använder sunt förnuft. Det som kan uppstå är däremot nya förhållningsregler vid sjukhus och vårdmottagningar så kolla upp vad som gäller där du bor och prata gärna med din barnmorska, barnläkare eller 1177 för ytterligare råd och information.

Utifrån föreskriften Gravida och ammande arbetstagare, AFS 2007:5, kapitel om smittrisker och hygien bör man alltid riskbedöma vid graviditet. Utifrån av vad vi skrivit ovan så finns inga kända specifika risker vid Coronavirus men även oro kan vara en anledning till åtgärd.

Vi har en verksamhet där arbetsuppgifterna inte innebär smittorisk men som arbetsgivare i Stockholm är vår oro kollektivtrafiken?

Ja, man kan smittas i kollektivtrafiken om någon på mindre avstånd än en meter hostar eller nyser rakt ut. Om man kan är det därför bättre om man kan åka kollektivt när det inte är rusningstrafik och man ska försöka undvika att ta med händerna i ansiktet. Man ska också tänka på handhygien när man kommer in efter att ha åkt kollektivt. Handtvätt med tvål och vatten tar död på viruset.

Hur tänker ni sannolikheten i ett klassrum? Elever/ lärare som varit utomlands på sportlovet och är förkyld, hostar. personal, nu fått kännning av halsont.

Enligt folkhälsomyndighetens aktuella rekommendationer som ska både barn och vuxna vara hemma om de har också milda förkylningssymptom, oavsett om de varit utomlands eller ej.

På vilket sätt ska vi specialhantera gravida kvinnor?

Se ovan svar om gravida i arbetslivet.

Kan man vara smittbärare även om man inte har feber men hostar?

Ja, det skulle man kunna vara, därav folkhälsomyndighetens rekommendation att vara hemma även vid milda luftvägssymptom.

Svaren ovan utgår från de kunskaper och den information Avonova har kring Covid-19 dags dato 20200313.